

Dom, er i absolut Strid med, hvad en hvilken som helst borgerlig Domstol vilde have udtalt ved en tilsvarende Lejlighed, kan der ikke være fjerneste Tvivl om. Det interessante ved denne Sag er da først og fremmest, at ikke blot Krigsretten, men Overkrigsretten, som rummer meget højtstaaende, ja, de mest højtstaaende Officerer, kan fremsætte Anskuelser af den Art, som her høres gældende.

Jeg skal dvæle et Øjeblik ved den Betragtning, at en Underofficer ved at stemme paa radikale og socialistiske Kandidater bekæmper ikke blot sin Stands, men hele Hærens Interesser, hvilket altsaa er, hvad disse højtstaaende Militærpersoner sige. Jeg vil først spørge: Hvad er Hærens og Officers- og Underofficersstandens Interesser? Hæren har, efter min Opfattelse, som enhver anden Statsinstitution ingen Særinteresser i Forhold til den Opgave, Staten stiller den. Staten fastsætter ved Lovgivningen, hvilke Opgaver Hæren har, og hvorledes Hæren skal dannes, og naar den er dannet, og naar Hæren har faaet sin Opgave tildelt, har den at varetage denne Opgave og ikke nogen anden. Arten af dens Interesser falder i den Henseende sammen med Arten af de Interesser, andre Statsinstitutioner have. Det er ikke en Særinteresse for Hæren at bevare Danmarks Riges Selvstændighed. Det er en Fællesinteresse, som alle Landets Borgere have, og hidtil har der været et Flertal i det danske Folk for, at Hæren skal varetage denne Interesse paa en speciel Maade. Det er muligt, at der kommer et Flertal for, at denne Opgave skal varetages paa anden Maade, og naar dette er vedtaget af den danske Lovgivningsmagt, har Hæren intet andet at gøre end at opfylde den nye Opgave, der da stilles den. Hæren har, som sagt, ikke nogen Særinteresse i dette Forhold at varetage, lige saa lidt som Domstolene have nogen Særinteresse at varetage i Forhold til Samfundet under deres Overholdelse af Retfærdigheden. Det er Samfundet, som ønsker, at Statslivet og Livet i det hele indenfor Statens Grænser skulle finde Sted under visse Former, hvorved Retfærdigheden fyldestgøres, og det har til Varetagelse af disse Opgaver dannet Domsinstitutionen. Men Domsinstitutionen har ingen Særinteresse faaet derved, og hvis en Dommer stod frem og sagde, at Domsinstitutionen burde afskaffes, og den enkelte Dommer burde afskaffes og gaa over til helt andre Institutioner, vilde han paa

ingen Maade derved krænke nogen Standsinteresse hos Dommerne. Det er i Virkeligheden ogsaa kun indenfor Hæren, man kan finde en saadan Opfattelse af en Statsinstitutions Særinteresser, og det er den Omstændighed, at Hæren saaledes stiller sig paa et særligt Standpunkt overfor alle andre Statsinstitutioner, som gør, at man fra mange Sider stadig finder det nødvendigt at træde op mod Hærens Opfattelse af dens Stilling i Samfundet. Man mener, at denne Opfattelse indeholder et Overgreb. Jeg skal tillade mig f. Eks. at nævne følgende. Hvis en Amtmand finder, at Amtmandsinstitutionen ikke mere svarer til Samfundets Interesser, at Amtmændene i Virkeligheden ere overflødige, og at de forsinke det offentlige Liv i Stedet for at fremme det, og hvis han fremsætter disse Anskuelser, og andre Amtmænd da mod denne Amtmand vilde hævde, at han optraadte som en Standsforræder, kan det ærede Medlem, der har ment, at det var berettiget, at dette Udtryk: Standsforræder blev anvendt overfor Oversergent Sørensen, være overbevist om, at en civil Domstol vilde have dømt de Amtmænd, der havde udtalt sig saaledes om en Kollega.

Nej, Hæren har ikke saadanne Særinteresser at varetage. Hærens Standsinteresser, hvis der skal være Tale om dem, kunne siges at være de samme Standsinteresser som dem, alle andre Institutioners Embedsmænd have, som alle andre Etaters, alle andre Korporationers Standsinteresser. Det er deres Lønningsforhold og deres Vilkaar i Almindelighed. Det er Hærens Standsinteresser, men andre har den ikke. (*N. P. Jensen* [Københavns 3die Valgkreds]: Ikke?), ikke andre Standsinteresser. Nu ved jeg, at det er noget vanskeligt at nævne dette Forhold med Hærens Lønninger og Vilkaar. Naar dette Forhold nævnes her i Salen, rejser der sig altid en indigneret Protest. Men det er givet, at det er fuldkommen berettiget indenfor en Etat at varetage ogsaa denne Side af sine Interesser, disse egentlige Standsinteresser. Selvfølgelig bør de varetages, det er overmaade hæderligt, og de Officerer, for hvem det kan lykkes at forbedre Standens Kaar, varetage Standens Interesser paa en fortræffelig Maade. Om den Underofficer, som nu er bleven stempet paa den Maade, som sket er af Overkrigsretten, tror jeg, det kan siges, at han har varetaget sin Stands Interesser paa en særdeles fortjenstfuld Maade, og at han